SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1861. **Zondag 15 September** **No. 37.**

PARAMARIBO, den 14 September 1861.

Aan de velerlei gissingen omtrent het uitblijven der mail, is ll. Donderdag morgen een einde gebragt, door de aankomst van de *Vice Adm. Rijk*. Naar de opgave van den gezagvoerder is aan deze boot het volgende op de terug reis herwaarts wedervaren. Den 7n dezer vertrok men van Georgetown en reeds drie uren daarna ontdekte men dat het schip lek was, en niettegenstaande er onophoudelijk met de pomp gearbeid werd water maakte, zel s zoo dat omstreeks elf uur ter hoogte van Berbice, de hoeveelheid ingekomen water zes voeten bereikt had, de vuren daardoor uitgedoofd en de pompen onhandelbaar werden. — De *Vice Adm. Rijk* werd bij het vuurschip aldaar ten anker gebragt, en men stelde alles in het werk om het water meester te worden, doch eerst den volgenden dag slaagde men hierin, des avonds ten acht ure; omstreeks 11 ure drong het water op nieuw weder binnen en eerst ten tien ure in den morgen van den 9n. kreeg men de stookplaatsen droog en de vuren aan den gang Men ligtte ten 12 ure het anker en met behulp van gestadig pompen en hoozen kwam men des avonds te Nickerie aan. Gedurende twee dagen werd alles beproefd om het lek te ontdekken, doch te vergeefs; in den morgen van den 11n. nam men 17 timmerlieden die naar herwaarts vertrekken moesten aan boord in dienst over en zette toen de reis voort. — De mailpakketten waren inmiddels door den Landdrost van Nickerie met de schoener *Saramacca* verzonden; deze schoener werd echter spoedig ingehaald en de brievenzak weder op de *Vice Adm. Rijk* overgenomen. — Van de aan boord aanwezige passagiers die zich allen loffelijk gekweten hebben en namens wie wij hierbij den meesten dank toebrengen aan den gezagvoerder RUSMAN voor zijne zorgzame en beleidvolle handelwijze in den ure des gevaars, stapten de heeren EMANUELS, BARTOCCINI en PINTO over op den te Nickerie reisvaardig zijnden schoener *Ellen*.

Bij de komst van het stoomschip alhier is het kolenhok onmiddellijk geledigd, en bleek alstoen dat het lek daaronder is ontstaan, door het losgaan van een klinknagel. — Binnen eenige uren was dit gebrek hersteld.

Met genoegen kunnen wij mededeelen dat de bewoners van wijk D. en de Eerste buitenwijk (Combé) die meestal geene slaven bezitten, aangemoedigd door de ijverige bemoeijingen van de wijkmeesters F. en O., vrijwillig zelven de nachtwachten vergezellen tot het doen van wijkpatrouilles — Dit prijzenswaardig voorbeeld zal naar wij hopen gereede navolging vinden vooral in wijk F, welker bewoners in dezelfde positie verkeerende, nogtans van hunne goede gezindheid nog niet hebben doen blijken.

Met de mail hebben wij in deze week de volgende tijdingen ontvangen:

In het moederland is in de Staten Generaal niets bijzonders omgegaan.

Z. M. de Koning heeft de acte *van erkenning van Koning Victor Emanuel als Koning van Italie geteekend.*

Men verneemt, dat het hoofd-comité van Nederlandsche vrouwen, tot aanbieding van een gedenkteeken aan Z. Maj. den Koning, door een vleijend kabinetsschrijven van den 29 Julij het berigt heeft ontvangen, dat de Koning het aangeboden gedenkteeken volgaarne aanneemt; dat het echter Z. Mij. aangenaam zou zijn het gedenkteeken, in plaats van in het park op het Loo, geplaatst te zien te Soestdijk, waar reeds andere herinneringen bestaan, door het volk aan 's Konings doorluchtigen en glorierijken vader geschonken, terwijl H. Maj. de Koningin weduwe met de meeste bereidwilligheid daartoe hare toestemming heeft verleend.

Onze waarnemende Inspecteur van Nijverheid en Domeinen, de heer E. J. SLENGARDE, is door Z. M. als zoodanig *definitief* benoemd, met toekenning van het door hem verzocht ontslag als Kapitein bij het Bat. Jagers No. 27.

Met het schip *Louisa Christina*, kapt. ten Harmse, zal herwaarts vertrekken, een detachement van 51 militairen, onder bevel van den 2n. Luitenant der artillerie P. L. Andriessen en medegeleide van de 2e. Luits. der infanterie P. A. Bechtold, M. E. van Vooren E. ten Broeke, L. Stumpff en J. L. B. E. Tellegen, allen van het West-Indisch leger.

In de *Utrechtsche Courant* leest men:

„Men deelt ons welwillend het volgende mede, dat belangrijk genoeg is, als de zender, gelijk wij mogen vermoeden, de zaak juist weet.

„„Gij zult u herinneren dat ik u het eerste het berigt zond der aanstaande erkenning van het koningrijk Italië door onze regering, hetgeen voor ses weken dan ook reeds door u werd berigt; dat berigt werd herhaaldelijk weersproken, doch heeft zich eindelijk bevestigd. Evenzoo zal het gaan met de volgende mededeeling. Ik ben namelijk in de gelegenheid u te verzekeren, dat de aanstaande bezetting van Rome door het leger van Victor Emanuel een uitgemaakte zaak is, waarin Napoleon heeft toegestemd, terwijl zijne soldaten naar Frankrijk zullen terugkeeren. De keizer zal tot loon voor de aan Italië's eenheid bewezen dienst geen aanspraak maken op Sardinië, hetgeen nij, getrouw aan het stelsel der nationaliteiten, aan Italië wil laten. Na de bezetting van Rome zal Italië, volgens gesloten overeenkomst, eenigen tijd rust genieten worden om zich te organiseren; daarna zal Victor Emanuel zich met zijne strijdkrachten aan de zijde des keizers scharen, ten einde te bewerken de inlijving bij Frankrijk van die gewesten waar de fransche taal als volkstaal gesproken wordt, en die men dus meent dat tot het groote rijk behooren. Daartoe heeft Victor Emanuel zich verbonden, en de wetenschap van die overeenkomst is de eenige reden waarom België zijne erkenning verschuift. Welonderrigte lieden verzekeren toch, dat tot 's keizers eerste plannen behooren zou de omverwerping van het koningrijk België en de inlijving der zoogenaamde waalsche provinciën bij Frankrijk. Getrouw aan het stelsel der nationaliteiten, zou de keizer niet verlangen de zoogenaamde natuurlijke grenzen, waarvan de republiek en het eerste keizerrijk spraken, maar moet hij integendeel verklaard hebben, dat hij zeer gaarne zou zien de vergrooting van Nederland met de vlaamsch sprekende provinciën van België en een groot deel van Oost-Friesland.

„„De uitbreiding van Nederland ten koste van België en Duitschland, de uitbreiding onzer marine op groote schaal moet een der lievelingsdenkbeelden des keizers zijn, doch altijd onder de mits, dat Nederland met Frankrijk zich verbinde tegen den gemeenen vijand, Engeland, dat steeds een begeerig oog slaat op onze kolonien, en Duitschland, dat onze zeemonden benijdt. Zeker is het, dat Napoleon, bij eene diepe minachting voor België, eene groote ingenomenheid schijnt te koesteren voor Nederland, terwijl hij herhaaldelijk zijn leedwezen betuigde, nooit in aanraking te zijn geweest met onzen ridderlijken Willem II. den man, naar zijne meening, die hem zou begrepen hebben. In hoeverre nu die veronderstelling waarheid bevat, laten wij daar, doch zeker is het dat Napoleon onzen Koning gaarne zou willen overhalen tot het deelnemen aan zijne ver uitziende plannen. — Ziedaar ook waarom Willem III geen gevolg geeft aan de uitnoodiging Napoleon te bezoeken in zijn leger kamp. Sommige bladen noemden als reden daarvan de groote uitgaven, door Z. M. ten gevolge van den jongsten watersnood gedaan, doch zij bedrogen zich. Willem III. vreesde, zeer wijselijk, door zijne tegenwoordigheid in het legerkamp van Napoleon III bevriende mogendheden in den waan te brengen, dat hij tot 's keizers plannen toetrad, en zulks achtte Z. M. te regt onstaatkundig.""

Men schrijft uit Londen:

Dagelijks blijkt het meer en meer hoe zeer de stemming alhier, in het algemeen genomen, tegen de Noorderpartij in Amerika gerigt is, en de tegenspoed, door deze partij geleden, schijnt het teeken te zijn geweest tot eene onverbloemde sympathie voor het Zuiden, hoe tegenstrijdig die ook met de beginselen, welke Groot Brittannie steeds verklaarde te zijn toegedaan. De amerikaansche leening wordt dus met alle kracht tegengewerkt op grond dat het deelnemen er aan eene schending van den toestand van (quasi) onzijdigheid. De zwakheid van dit argument valt echter dadelijk in het oog; want zij die wenschen deel te nemen in de bewuste leening, behoeven dit niet te Londen te doen, maar kunnen, zoo zij niet laten inschrijven, in alle geval het nieuwe fonds te New-York laten koopen Gedurende den russischen oorlog was deelneming in de russische leening te Londen, of in het verhandelen van het nieuwe russisch fonds ter beurze verboden, als ondersteuning van den vijand en dus verraad; dit belette evenwel niet dat ieder Engelschman, die niet vaderlandslievend genoeg was om der verlokking te wederstaan een 5 pct. russisch fonds à 80 pct. zoo als toen de prijs was) te kunnen koopen, dit op de beurzen van Amsterdam, Berlijn en Hamburg kon doen. In het onderwerpelijke geval zou de „onzijdigheid" van Engeland moeten blijken, door Zuider- als Noorderpartij vrij te laten gelden op te nemen, welke de voorstanders van beide genegen zijn voor te schieten, doch daar de regering zeer goed weet dat de Zuider Staten geen crediet genoeg bezitten om geld te leenen, vermits zulk eene leening, ingeval het Noorden de bovenhand behield, niet erkend zou worden, zoo is de „onzijdigheid," welke als grond wordt opgegeven voor de waarschuwing tegen deelneming in eene noord-Amerikaansche leening, inderdaad „partijdigheid," daar zij dienen moet om eene belemmering op te werpen tegen een maatregel, dien het Zuiden niet in staat is te beproeven. De bittere taal der Noord-Amerikanen tegen Engeland is du koren op den molen van het Engelsche gouvernement, waarmede het de anti-Noordergezinden voedt, en overal elken geldelijken onderstand zoekt te verhinderen, wel wetende dat de bewering betreffende eene overtreding der onzijdigheids-proclamatie geen steek houden kan. De begeerte, welke de Amerikaansche minister van buitenlandsche zaken naar het bezit van Kanada, als vergoeding voor het zuiden, te kennen gaf, gevolgd door het plan van aanhechting van Cuba, doet den *Morning Post* aanmerken, dat er geene vrees voor een afval van Kanada bestaat, maar wel eene waarschijnlijkheid dat eenige Noorder Staten zich bij Kanada zullen voegen. Verder zegt he blad, dat de korte zinsneden, die aangaande Amerika in de troonrede voorkomen, zonder twijfel verkeerd zullen worden verstaan aan gene zijde van den Atlantischen Oceaan. Dit is natuurlijk te verwachten, omdat men te Washington het stelsel van onzijdigheid als ongepast beschouwt en begeert dat Engeland een zuidermagt organiseren zal. De *Morning Post* gaat daartegen zoo ver om het Zuiden een bewind *de jure* te noemen, reeds aannemende dat het zijne onafhankelijkheid heeft gevestigd en buitenlandsche regeringen verpligt zijn, zelfs volgens amerikaansche wetsuitspraken, [illegible] en te eerbiedigen. De Unie deed dit tegenover de spaansch-amerikaansche kolonien, nog vóór dat de scheiding voltooid was. Wat de blokkade betreft, zoo wordt het besluit Unie-schepen te doen stationeeren, ten einde regten te innen in de zuidelijke havens, als eene bevestiging aangemerkt van het berigt van admiraal Milne, nl. dat de blokkade ten eenemale onvoldoende is was, vermits door bovengemeld besluit de blokkade, zoo als lord Palmerston deze week aanmerkte, eigenlijk vervalt aangezien de uitgang van schepen veroorloofd wordt, mits geen oorlogcontrabande inhoudende. „Wij vreezen," zegt de *Morning Post*, dat de naijver en gevoeligheid der Amerikanen in aanmerking genomen, deze kwestie van blokkade moeijelijke verwikkelingen voor dat land zal kunnen opleveren. Op het oogenblik hebben wij ons, als andere europesche natien, wijselijk buiten den twist gehouden, doch zoo wij ongelukkig door dwang worden medegesleept, zal dit niet de schuld van Engeland zijn, doch wel van een bewind dat getracht heeft om, ten koste van den ondergang van een onschuldigen handel, de deugdelijkheid eener blokkade op te dringen, alschoon blijkbaar niet bij magte zijnde die te handhaven." Uit den toon van lord Palmerstons orgaan is de stemming van het engelsche bewind duidelijk op te maken. Of *Frankrijk* eveneens denkt zal te bezien staan, en daar de aankomst van prins Napoleon te New-York wordt berigt, zoo zullen welligt diens handelingen eenigermate tot maatstaf kunnen strekken om de gezindheid der keizerlijke regering te gissen.

De hoop dat de amerikaansche veldslag op een beslissend overwigt der Noorderpartij, zou uitloopen, zoodat deze zulke inwilligingen aan het Zuiden kon toestaan als noodig waren om de Unie te herstellen, is ten eenenmale verdwenen door het berigt eener totale nederlaag van het Unieleger, waardoor alle schikkingen onbepaald uitgesteld zijn en er niets anders overblijft dan eene bloedige wraakneming of eene erkenning van het Zuiden. Er valt niet te twijfelen aan de keus tusschen die twee uitersten. De invloed van dezen nieuwen en bedroevenden toestand van Amerika op handel en fabriekwezen, zoowel in Frankrijk als in Engeland, moet zich spoedig pijnlijk doen gevoelen. De aanvoer van katoen zal beperkt worden, en als gevolg daarvan zal de prijs van dit artikel rijzen, en het fabriekaat natuurlijk ook, zoodat bij ontstentenis van uitvoer naar de Vereenigde Staten nog vermindering van verbruik van het binnenland komt terwijl Birmingham, even als Manchester niet weinig schade zal lijden, ten zij het een gevaarlijken handel in oorlogscontrabande wille drijven. Ondanks den geheimen wensch naar eene breuk der Unie, hebben de tijdingen uit New-York te Londen een zeer pijnlijken indruk te weeg gebragt, bij het bewustzijn dat, indien de scheiding van Noord en Zuid door een bloedigen burgerkrijg moet vooraf gegaan worden, Engeland ruimschoots deelen moet in de schade die daaruit zal voortvloeijen. De tijding der nederlaag maakt te meer indruk, daar het vertrouwen op de krachten van het Noorden in de laatste dagen aanmerkelijk toegenomen was, zelfs bij hen die anders dachten, en dit vertrouwen, gesteund door brieven uit de Unie-Staten, was zoo sterk, dat men reeds berekende op welke wijze het noorder-leger aan de rebellen later een schijn van overwinning zou laten, opdat te groote vernedering geen belemmering mogt zijn om zich te onderwerpen. De kans is nu plotseling gekeerd en de teleurstelling van het noorder-leger, dat volgens bijzondere telegrammen een veel grooter verlies geleden heeft dan de half officieele telegram openbaar maakt, moet grievend zijn. De dood van generaal Johnstone, die de nederlaag der zuider-partij deed overslaan in eene vlugt der noorder, is eene geringe vergoeding voor de geleden schade; doch men mag niet uit het oog verliezen, dat de geheele zuider rebellie de vrucht is van een sedert jaren beraamd plan in het hart der Unie geweed en waaraan, met ondersteuning van president Buchanan, ... de urste officieren deel namen, die bij het uitbreken van den opstand dan ook natuurlijk tot de zuiderpartij overliepen en aan deze alzoo groote militaire voordeelen bezorgden. Het verraad door de Zuider-Staten, terwijl zij een deel der Unie maakten, gepleegd, door van al zulk voordeel gebruik te maken, ten einde in het geheim onwettig en op gewelddadige wijze eene scheiding tot stand te brengen, is tot heden gelukt, en daardoor zal, indien de zuider-partij slaagt, een beginsel zijn ingevoerd, dat alle grondslagen eener duurzame regering ten eenenmale ondermijnt. Het regt dat den Zuid-Staten wordt toegekend geldt ook voor de de westelijke en voor elken staat, ja voor elke stad in het bijzonder, zoo zij slechts de magt bezitten hunnen wil door te zetten, zoodat alles herleid wordt tot het *regt van den sterkste*. De gruwelen van den burgeroorlog doen zich ook met opzigt tot familiebetrekkingen gevoelen. Kapt. Henrij Adams, van het fregat *Sabine*, heeft twee zonen onder de vijanden, tegen welke zijn geschut gerigt is, en een derde zoon op de *Niagara*. De kapitein van het Unie oorlogschip *Brooklijn*, een dapper en regtschapen man, heeft een zoon onder de rebellen. In Louisiane staat een Zuid-soldaat tegenover zijnen neef. De kommandant Porter, een Noord Amerikaan doch die in het Zuiden woont, heeft een zoon als bevelhebber in de Unie zeemagt, een zoon en een kleinzoon in het leger der rebellen. Mevrouw Lincoln zelve, de echtgenoot van den president, en die met vele Zuider-familien verwant is, heeft broeders en neven onder de wapenen bij de opstandelingen.

Het officieële blad van *Turijn* bevat eene dépêche van den minister Ricasoli aan de vertegenwoordigers van Victor Emanuel in het buitenland, in welk stuk een historisch overzigt van de afgeloopen eerste zitting van het Italiaansche parlement wordt geleverd. De minister wijst bijzonder op de afwezigheid in de kamer van die afgevaardigden, welke den belangen der voormalige regering zijn toegedaan; hij voegt er bij: „Italie heeft zich geconstitueerd, otschoon nog een gedeelte er van in het bezit van een ander is. Europa zal, als het ons georganiseerd, gewapend en sterk ziet, zich overtuigen dat het ons regt is ons grondgebied in zijn geheel te bezitten en het zal onze opregtheid op prijs stellen waarvan wij hebben blijk gegeven door der Kerk onafhankelijkheid en vrijheid aan te bieden."

De ex koning der Beide Sicilien heeft, na zoo lang niets van zich te hebben laten hooren, weder een uitvoerig protest aan zijne vertegenwoordigers in het buitenland gezonden. Hij somt daarin de grieven op, die het volk tegen de regering van Victor Emanuel heeft, de onregtvaardigheden waaraan zij zich schuldig maakt, benevens de listen en kuiperijen door haar gepleegd, om, onder het voorwendsel van toepassing van het algemeen stemregt, tot de inlijving te geraken. Ten slotte zegt hij dat de bevolking gezind is het haar bij verrassing opgelegde juk af te schudden.

Blijkens berigten uit New York tot Aug. 10 ll. was het verlies der Noordelijke troepen bij Manassas Junction waarvan wij in ons vorig nummer melding maakten, als volgt: 70 stuks geschut met getrokken loop, 1500 paarden, 1000 vrachtwagens waarvan de helft geladen met ammunitien en levensmiddelen, die men voldoende rekent voor een leger van 50,000 man, voor een veldtogt, alsmede eenige duizenden volledige wapenrustingen enz.

BRITSCH GUYANA

Den 28 Aug. ll heeft de opening der plaatselijke tentoonstelling van natuurlijke en andere voortbrengselen der Kolonie, door Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur plaats gehad. De stapelproducten waren wel vertegenwoordigd, en sommige der ingezonden monsters suiker waren bijzonder schoon en zouden, naar men meldt, bij eene mededinging met alle andere soorten gewis de zegepalm wegdragen. De monsters rijst waren mede zeer goed en van de allerbeste qualiteit. Er bevond zich een buitengewoon groot aantal monsters koornmeel, cassavemeel, gongote, arrowroot, meel van broodvrucht en stijfsel. Met genoegen werd opgemerkt dat eene belangrijke menigte inzenders bestond uit de kleine landbouwers gevestigd boven aan de Demerara en Berbice rivieren en in andere gedeelten der kolonie. De monsters katoen waren niet talrijk, doch eenige derzelve waren zeer fraai. Andere vezels waren zeer schraal ten toong steld. In het departement natuurlijke historie, trof men een aantal viervoetige dieren, vogels, kruipend gedierte en insecten aan doch niet in zoo ruime mate als wel gewenscht was, zoodat men hoopte deze afdeeling vóór de groote tentoonstelling van 1862 aanzienlijk aangevuld te zien. Er was eene zeer goede verzameling basten en allerlei vruchten, zoo natuurlijke als nagemaakte. Men vond er velerlei en onderscheidene soorten Indiaansche voortbrengselen; en aan het einde der zaal was eene tent opgerigt, waarin eenige Indiaansche vrouwen bezig waren cassave te raspen en casseripe en cassave brood te bereiden. De ingezonden soorten inlandsch hout waren in lang niet compleet; de collectie zoude echter alvorens de verscheping naar Engeland ruimschoots worden voltallig gemaakt. Twee tafels trokken er de algemeene aandacht, wegens de keurige sortering der houtsoorten; het blad van eene derzelve deed onder anderen 180 houtsoorten in al hare schoonheid uitkomen, terwijl de andere waarbij van het fraaije tijgerhout was gebruik gemaakt allerprachtigst was.

De tentoonstelling van vee is als mislukt te beschouwen, daar niets buitengewoons geleverd werd.

Over het geheel heeft de exhibitie de meeste belangstelling verworven, en lokte zij talrijke bezoekers, dermate dat de commissie derzelve de termijn ter bezigtiging met eene week verlengde. Bij de opening is door den Gouverneur eene belangrijke rede uitgesproken en heeft behalve de heer Brumell, die als secretaris der Commissie een adres voorlas, ook de heer R. Smith, een der voornaamste ingezetenen dier kolonie, eene krachtige en toepasselijke toespraak gehouden.

Den 30 Augustus is te Georgetown eene bijeenkomst van de voornaamste ingezetenen gehouden, tot het vormen van eene Maatschappij van Natuurlijke Historie in die kolonie, door de daarstelling van een Museum, een' botanischen tuin en eene zoologische verzameling. De vergadering werd door den Gouverneur, den Bisschop van Guyana en eene aanzienlijke menigte belangstellende kolonisten bijgewoond. — Het onderwerp verwierf den meesten bijval en na de voordragt en aanneming van verscheidene ter zake noodige bepalingen werd eene inschrijving geopend, waaraan terstond op de plaats voor 400 dollars werd deelgenomen.

DE TENTOONSTELLING VAN NIJVERHEID

TE HAARLEM

(Vervolg)

Zadelmakerswerk, en daaronder zeer fraai — elegante rijtuigen en zweepen, heeft de commissie bij elkaâr eene plaats ingeruimd. En hier te midden van deze sierlijke gewrochten onzer rijtuig- en zadelmakers, mogen wij menigen bezoeker der tentoonstelling, met het oog op de équipage, die hem derwaarts bragt, vragen: waarom hebt gij uwe nieuwe koets te Londen gekocht, zoolang gij ze hier te lande kunt vervaardigd krijgen, in den trant van deze sierlijke americaine; en waarom ontbieden vele zadelmakers hun zweepen en karwatsen uit Elberfeld, en andere buitenlandsche fabrijkplaatsen, zoolang de heeren Wernink & Co, te Waddinxveen, deze exemplaren kunnen aanbieden?

De geschilderde gordijnen uit de fabriek des heeren Zirkzee, te Leiden, zijn werkelijk fraai en hebben eene goede plaats gekregen; dat geschilderd glas, van de heeren Coquinet en van Elven, vertoont regt schitterende kleuren; het groote uit geschilderde glazen zamengestelde raam durven wij nog niet naast het werk van de Gebroeders Crabeth plaatsen, maar het doet ons toch zien, dat men weder de glasschilderkunst op groote schaal met gunstig gevolg beoefent.

Links af, vindt men eene trofée uit allerlei soort van fraai touwwerk opgerigt, en waarlijk het geheel maakt effect. Wij maken hier kennis met het zwaarste, zoowel als met het ligtste touwwerk, alles even zuiver gewerkt. En om de gedaanteverwisseling der grondstof regt duidelijk af te schetsen, heeft de inzender naast zijn fabriekaat exemplaren van in- en uitlandsche hennipsoorten geplaatst.

Aan het einde der zaal heeft de commissie aan den predikstoel van de heeren Cuypers en Stolzenberg eene uitmuntend goede plaats gegeven; de uiterst billijke prijs van dit fraaije voorwerp zal ongetwijfeld tot aanbeveling van hunne artikelen strekken. Het beeldhouwwerk, voorstellende het laatste avondmaal, van dezelfden, onderscheidt zich voordeelig van menige beeldengroep voor kerkgebruik bestemd, door natuurlijkheid en waarheid van voorstelling. De kunstenaar heeft zich gewacht, zijne beelden dien glimp van coquette stemmigheid of van nietszeggende pathos bij te zetten, waardoor op den oppervlakkigen beschouwer nog al indruk gemaakt wordt, maar waardoor de beeldhouwer zijn onvermogen voor den man van smaak openbaart. Wij hebben meermalen met genoegen voor dit kunstwerk verwijld.

Een paar uurwerken van verbeterde constructie en langer looptijd dan bij de meeste werken, zijn ter wederzijde van den uitgang geplaatst, en daarop komt men aan de schaaf- en boormachine, ingerigt om, zonder ophouden van beweging, afwisselend regt en rond te schaven, ingezonden door den directeur der Nederlandsche Stoombootmaatschappij, te Rotterdam. Het verwondert ons niet, dat deze machine, telkens wanneer zij werkt, door belangstellende toeschouwers omringd is — het gelijkt tooverij! Als met verstand begaafd en met onfeilbare juistheid werkt deze machine en schaaft het ijzer met even groot gemak als de timmerman eene plank. Verderop vinden wij nog vele stoomwerktuigen, draaibanken voor stoomfabrieken, en brandspuiten van verbeterde zamenstelling of voor een bepaald gebruik geschikt, alle overtuigende bewijzen voor de ontwikkeling onzer fabrieken van stoom- en andere werktuigen. Velen weten zeker niet dat aan dezen tak van nijverheid zooveel gedaan wordt in ons vaderland.

Dat beeldhouwwerk in franschen steen, voorstellende een adelaar, zijn nest verdedigende tegen den aanval eener slang, is keurig gebeiteld en zijne wel gekozen plaats overwaardig.

En hier treffen wij de fraaije monsterkast aan met een aantal voortbrengselen uit het prachtig rijk van Insulinde, door de Nederl. Handelmaatschappij ingezonden. Wij hebben hier een kort begrip der natuurlijke historie van het groeijend rijk in die heerlijke gewesten, voor zoover betreft de artikelen van handel. Belangstellenden kunnen alleen bij deze kast een uur doorbrengen; want de inzenders hebben de vriendelijkheid gehad bij elk artikel den naam, soms met eene korte omschrijving of aanwijzing, te voegen. Ook de collectie levende planten, hierbij gevoegd, verhoogt de waarde dezer inzending.

De heer van der Tak, van Rotterdam, heeft een sierlijk seraphine orgel gezonden, dat proefondervindelijk bewezen heeft berekend te zijn voor kerken, zelfs van eenigen omvang. Wij hebben met oplettendheid het stuk onderzocht en bevonden, dat de zamenstelling zoo soliede mogelijk, de toon niet te scherp, maar doordringend, en de geluiden zeer onderscheiden zijn, — deugden, welke in dit soort van muziekwerken de hoogste aanbeveling zijn.

Op de plaats, tusschen zaal No. 9 en de vertrekken voor meubelen, zien wij weder eenige respectabele stoomwerktuigen. De locomobiel, welke het schaafwerktuig in beweging brengt, is minstens zoo goed als eene van engelsche maaksel, welke wij ten vorigen jare zagen werken, en die om zijne goede zamenstelling hoogelijk geprezen werd. De West-Indische suikermolen, ingezonden door de maatschappij *de atlas*, van Amsterdam, is het zwaarste stuk van dien aard op de tentoonstelling aanwezig en beantwoordt voldingend de vraag of Nederland alles *kan* leveren, ook wat' het aan reusachtige werktuigen behoeft. Hier vindt men ook vele werktuigen voor den landbouwer, om menschen en dieren van moeijelijken of langdurigen arbeid te ontlasten, of wel om dien arbeid te bespoedigen. Het gehoorzamende: „raak niet aan," waren wij niet in de gelegenheid te beproeven of het raderwerk dezer instrumenten even gemakkelijk loopt als dat der Engelsche. Aan het museum voor landbouwwerktuigen te Utrecht, merkten wij in der tijd ten dezen opzigte een belangrijk onderscheid op, ten voordeele der buitenlandsche. Aan bedoelde Engelsche werktuigen liep het rader- en rondselwerk buitengemeen ligt, en toch kon men niet bespeuren dat ergens eene vijl over de tanden was gegaan.

Val niet over dien klomp koper, de stuwschroef voor het stoomfregat *Zeeland*. Hoe mathematisch zuiver is dat fraaije stuk gegoten. Die monsterankers, die staven gesmeed ijzer zullen wel in het oog vallen, zonder dat men bepaald daarop wordt gewezen. Zij hebben altans omvang genoeg.

Vóór wij deze zaal verlaten moeten wij nog in oogenschouw nemen de reddingboot, ingezonden door de reddingmaatschappij, en vervaardigd door de heeren Ranning en Comp. te Amsterdam. Wij gevoelen levendig het hoog belang van deze booten en erkennen met dankbaarheid al het goede dat de reddingmaatschappij reeds heeft gedaan voor schipbreukelingen; maar gelooven dat er aan onze kusten nog meer moest geschieden om ingeval van noodweêr in gevaar verkeerende schepelingen te helpen. Wat doet het Rijk in dit opzigt? Is de Nederlandsche Staat verantwoord tegenover de weduwen en kinderen van zoo vele wakkere mannen, die op de kusten van hun eigen vaderland omkwa-

men, — omdat men hun zoo moeijelijk hulp kon bewijzen. Denemarken heeft langs zijne kusten overal stations, waar mortieren voor handen zijn, om door middel daarvan eene lijn aan boord van een in nood verkeerend vaartuig te brengen, en om die aan den mast van een vaartuig met reddingstoestel te bevestigen. Wij weten het wel, aan den Hoek van Holland berust ook een soortgelijk reddingstoestel, maar eene andere vraag is het, of er personen in de nabijheid zijn, die de bekwaamheid bezitten met werpgeschut om te gaan. Er kon in dit opzigt toch wel *iets* meer gedaan worden.

Van geheel andere strekking is de inzending van de directie der artillerie stapel- en constructie magazijnen te Delft. Een kanon, granaten, kogels, fraaije kistjes met instrumenten, waarvan wij niet eens regt helder het gebruik kennen, een gloeioven met bij behooren, om kogels nog vreeselijker werking te doen verkrijgen dan zij uit hun aard reeds hebben, — wij bewonderen met huivering.

(Wordt vervolgd.)

INGEZONDEN.

UITBOEZEMINGEN over de Kolonie SURINAME.

door den ouden Heer

FURET.

(W. E. H. WINKELS.)

XIV.

II TIJDVAK.

Op den 12 October 1492, werd *Guiana* ontdekt en die ontdekking werd al spoedig, door andere in de nieuwe wereld gevolgd. Voor dit gewest was in het laatst der 15e eeuw, zeker de reis van AMERICUS VESPUSIUS en zijne onderbevelhebbers: ALONZO OJEDA en JUAN DE LA COSA, de belangrijkste, want zij bezochten in 1499, het vaste land van *Zuid-Amerika*.

Aan VINCENT, JUAN, PINZON, komt de eer toe, het eerst *Guiana* meer bijzonder bezocht te hebben, ofschoon zijn onderzoek zich niet verder uitstrekt, dan van de *Amazone-rivier* tot en met de *Oyapock*. — In 1504 bezoekt VASCO, NUNEZ, BALBAO, de Kust van *Guiana*, en geeft eenige meer duidelijke berigten van deze gewesten.

Tengevolge der reizen van OJEDA, DE COSA, PINZON en BALBAO, die in *Spanje* veel opheff maakte, verspreidde zich al spoedig het gerucht, dat *Guiana* het werkelijke goud land was, de naam zelve beteekende *„rijk"* (*vruchtbaar*) De Indianen op hunne togten in de beneden rivieren gevonden, hadden de reizigers door teekenen en het vertoonen van gouden voorwerpen, *Zuid-Zuid Westwaarts* gewezen en altijd het woord: *„Parima"* herhaald. De weinige kennis der spraak, de opgewondene verbeelding der fortuinzoekers, de bekendheid met de rijkdommen in *Peru* en *Mexico* gevonden, waren zoo veel aanprikkelingen om bij hun wederkomst, altijd van het in *Guiana* aanwezige *„El dorado"* te spreken en dit lokte natuurlijk vele gelukzoekers uit, om naar de nieuwe wereld te gaan.

Vele mislukte pogingen tot het ontdekken van het *„El dorado"* volgden, doch zij hadden dit nut, dat *Guiana* er meer en meer door bekend werd, en er bleven altijd nog genoeg vastgeloovigen over, die het waagden bij het vertrek der schepen achter te blijven, om later bij betere kennis met de Indiaansche spraak op hernieuwde ontdekkingen uit te gaan.

De dorst naar goud, is echter een der ongeduldigste prikkels in den mensch, en daar door kwam het, dat de achterblijvers, na het vertrouwen der Indianen gewonnen te hebben, hen steeds vervolgden met den eisch naar goud, en hierin geen voldoening krijgende, hen mishandelden, waarvan het gevolg was, dat deze ontvlugtten en hooger optrokken, niet verzuimende om het gruwzaam karakter der bleekhuiden, aan de dieper het land inliggende stammen, mede te deelen. Vele dier kleine nederzettingen versmolten geheel, meestal door de doodende ziekten, de tropische moerassen van *Guiana* eigen.

Om dezen tijd begon het worstelende *Nederland* tegen *Spanje* den vrijheids-krijg; de kluisters die zoo lang gekneld hadden, werden ondragelijk en toen de Godsdienst onze voorvaderen het regt van gewetensvrijheid deed gevoelen, kon de brandstapel het zwaard noch den strop paal of perk meer stellen, aan den kamp op leven of dood!

Onder de worsteling en niettegenstaande de groote opofferingen die Nederland deed, ontwikkelden zich aldaar de handel en zeevaart.

Het was dan in het Jaar 1581, dat eene vereeniging van *Zeeuwsche* handelaren, eenige schepen naar de kust van *Guiana* zond, om handel met de volken tusschen de *Amazone-* en *Orinocco rivieren* te drijven. Op deze onderneming gaven de staten niet alleen hunne goedkeuring, maar schonken haar vele *privilegien* dd 10—14 Junij, 7—22 Julij 1581

Welke handel het nu was, en hoe die handel door de Indianen begunstigd konden worden, zijn vragen die tot dieper nadenken leiden, want, de roodhuiden, die noch geld noch producten in ruil konden geven, moesten dan iets anders bezitten, dat waarde voor de kooplieden had. Een denkbeeld, dat nog meer schijn van waarheid verkrijgt, doordien die reis en de volgende, niet geheel ongunstig schijnen te zijn geweest. Immers, eenige manschappen, bleven aan den mond der *Pomeroon* achter, en stichtten eene kleine volkplanting onder den naam van: *„Nieuw-Zeeland."*

In 1595 vond er een gebeurtenis plaats, die voor dit gewest van het grootste gewigt was en nu, en later, nog steeds tot nasporingen aandrijft en zal blijven aandrijven. — Want, alle twijfel heeft opgehouden, dat *Guiana* het rijke goud land is, en is alleen de wil der *Hollandsche*, *Fransche* en *Engelsche Gouvernementen*, dat de ontdekking niet gedaan en de ontginning niet is aangevangen. De wisselvallige positie der volkplantingen in *Guiana*, de *landbouw* als eenigste arbeid, en de *slavernij*, zijn zoo veel redenen, dat men voor als nog alle verdere ontdekkingen schroomt en tegen gaat.

Het was dan in 1595, dat Sir WALTER RALEIGH, na reeds eenige reizen hier heen gedaan te hebben, en na vruchteloos het *„El dorado"* te hebben gezocht, de Kust van *Guiana* in bezit nam.

Het regt daartoe, werd hem echter betwist, door DOMINGO DE VERA, welke verklaart, dat hij deze Kust op den 23 April 1593, in naam des Spaanschen Konings, had in bezit genomen. Ofschoon het schijnt dat RALEIGH, zich aan deze verklaring weinig stoorde, zoo bestaan er berigten dat de Spanjaarden er later eene sterkte hadden, en dat er vele jaren daarna gevechten met Engelsche schepelingen en vooral met de Indianen uit het bovenland, plaats vonden.

Deze RALEIGH, is tot hoog de *Amazonen* en *Oronocco* op geweest, heeft zelfs zeer vertrouwelijk met eenige Indiaansche stammen verkeerd, en dat vertrouwen schijnt *zoo* groot geweest te zijn, dat een of meer opperhoofden, hem met het werkelijk bestaan van een rijk goud land, nabij de *Parima*, doch door een hun vijandige stam Indianen bewoond, bekend maakte. Men kan te meer eenig vertrouwen stellen op RALEIGH's mededeeling, omdat het niet alleen bekend is, dat een der opperhoofden aan RALEIGH, zijn zoon toevertrouwde, die hem mede naar Engeland nam en die onder ELISABETH's regering, met den naam van JACOB te *Londen* werd gedoopt, en later aldaar overleden schijnt te zijn, — doch ook, omdat de laatste reizigers in *Britsch Guiana*, wel niet duidelijk door de Indianen werden onderrigt, omtrent de ligging van dat zoogenaamde *„El dorado"* maar alle steeds instemden, over het bestaan van de *Parima Zee*, van een vijandigen stam die daar huist, en van de onmogelijkheid voor blanken, om er door te dringen — *natuurlijk om hun afschrik op te wekken.*

Nadat RALEIGH van deze laatste reis in *Engeland* was weder gekeerd, wikkelde hij zich in Staatkundige bemoeijingen, waarvan het einde, de dood op het schavot was 29 Oct 1618. Doch gaan wij na, dat tijdens die woelingen, Sir RALEIGH noch belang stelde in dit gewest en bij zekere LAURENS KEIMES naar *Guiana* zond, om zijn begonnen nasporing te volgen, dan komt het ons voor, dat Sir RALEIGH, van zijne veronderstellingen, omtrent *Guiana* en de aldaar bestaande rijkdommen, overtuigd moet zijn geweest.

Deze LAURENS KEIMES, bezoekt in 1596 de geheele Kust van *Guiana*, geeft er een meer duidelijke beschrijving van, dan tot nog toe plaats vond, en beschrijft 67 verschillende rivieren, aldaar aan zee en in het binnenland gelegen.

De *Spanjaarden* en *Portugezen*, gingen steeds voort hunne onderzoekingen uit te breiden, nu en dan vestigden eenige achtergebleven schepelingen, kleine volkplantingen aan de rivieren en kreeken in *Guiana*, doch de meesten gingen spoedig weer ten gronde, door de doodelijke moeras koortsen, die in dit tropisch wereld deel woedden.

Ook RALEIGH's pogingen, vonden in *Engeland* navolging, en in 1604 schijnt zekere CHARLES LEIGH met de schepen de *„Olijphant"* en de *„Huntleij"* hier heen gekomen te zijn. Hij vestigde eene volkplanting aan de rivier *Wiapoko*, (*wellijt een slechte nederschrijving voor Oyapock*)

In het Jaar 1605—06, schijnen eenige Europeanen, waaronder Zeeuwen, zich alhier als volkplanters te hebben nedergezet. Het waren meest alle gelukzoekers, door het *„El dorado"* aangelokt, die spoedig de offers der Indiaansche aanvallen, en de doodende tropische koortsen werden; slecht zeer weinig overgeblevenen, keerden naar Europa terug.

(Het vervolg hierna.)

MUZIEK KORPS VAN HET BATAILLON JAGERS No. 27.

PROGRAMMA VOOR HEDEN MIDDAG

Den 15 September 1861.

No. 1. PAS REDOUBLÉ, par VON SCHMIT.
2. POTPOURRI, *Beatrice di Tenda*, arr. par G. BARTHE.
3. TROMB. AL-CAZAR, *Quadrille*, arr par G BARTHE.
4. MA NORMANDIë, *air Varië*, arr par G. BARTHE.
5. CALLIJ POLKA, arr. par G BARTHE
6. PAS DES-FLEURS, *Valse*, arr par G BARTHE.

CORRESPONDENTIE.

Wegens plaats gebrek kunnen wij eerst in ons volgend nummer omtrent de aanstaande aankomst van den heer L TAIJLOR en het gezelschap van Madm. TABERI alhier, breedvoerig gewag maken.

SCHEEPSTIJDINGEN

BINNENGEKOMEN.

Den 12den dezer, de Kol. schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. J. H. Suuman, van Demerarij.

Idem, de Nederlandsche schooner *Flying Dutchman*, kapt. J. van Wingen, van Cajenne.

Den 14den, de Engelsche schooner *Brilliant*, kapt. J. Buiford, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 5den, de Nd. Am. brik *Trenton*, kapt. N. D. Cunningham, naar Boston, lading: 68 vaten Suiker 104,684 pond, 54 vaten Melassie 7,562 gallons en 8 balen Cacao 1,115 pond.

Den 11den, de Nd. Am. brik *Cronstadt*, kapt. E. Higgens, naar Gloucester, lading: 278 vaten Melassie 33,520 gall. en 124 balen Cacao 23,435 pond.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 29n. Julij, *Caspar de Robles*, kapt. van Slooten, van Coronie.

Den 15n. Augustus, *Willem en Carel*, kapt. N. D. Steenveld, van hier.

NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Uit Texel. Den 2den Augustus, *Suriname*, kapt. Reijntjes.

Idem, *Stad Leeuwarden*, kapt. Dijk.

UIT HELVOETSLUIS.

Den 12n. Augustus, *Argus*, kapt. Cordia, naar West-Indie, via New-Castle.

DOVER GEPASSEERD.

Den 10den Augustus, *Suriname*, kapt. Tucker, naar herwaarts.

ZEILKLAAR NAAR HERWAARTS.

Jennij, kapt. de Lange.
Mercurius, kapt. van der Veer.
Emilie, kapt. van Wijk.

TE AMSTERDAM LAGEN IN LADING NAAR HERWAARTS.

Josephina, kapt. Hofker.
Anna Lena, kapt. Zaal.
Willem en Henrietta, kapt. de Boer.
Louisa Christina, kapt. Tem Harmsen.
Willem Jacobus, kapt. Visman.

TE LONDON. Den 5n. Augustus, *Catharina*, kapt. Harrics.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Anna Maria Henrietta*, kapt. Gollards, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Josephina Bernardina*, kapt. Bos, adres bij J. Gisius.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, adres bij H. Degenhard.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Kol schroefstoomboot *Vice Adm. Rijk*: van Demerarij: de Heer *D.* Baëza, en van Nickerie de *Heer* M. Garcia en Echtg. en 4 bedienden.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 14 *Augustus* 1861.

Suiker. Surinaamsch flaauw. De laatste veiling liep van ƒ 22½ tot ƒ 28½ en werd gedeeltelijk opgehouden; voorraad van Surin. op het oogenblik gering.

Koffij. Zeer vast. Java ordin. 40½ ct.

Katoen. Vast. De veiling Surinaamsch liep zeer coulant af.

Cacao. Verlaten. Zelfs voor puike qualiteit geen 35 cts. te maken.

Liverpool 16 *Augustus* 1861.

Suiker. De markt is zeer lusteloos. Werd verkocht Demerara 34 sh. 9 p. tot 35 sh. 9 p.

Koffij. Zonder verandering.

Katoen. Prijzen onveranderd — verkoopen echter niet noemenswaardig.

Cacao. Hierin ging niets om en is de markt zeer lusteloos.

Melassie. 120 puncheons van Antigua van 17 sh. per cwt.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 7den tot den 13den September 1861, zijn alhier ingeschreven als overleden.

Den 7den, Anna Martha Trebel, 48 jaren.
Den 8sten, Joël Salomons, 23 jaren en 8 m.
Den 10den, Hendrik Johannes Wried, 1 jaar en 7 maanden.
Den 12den, Louisa Sallij Polak, 6 m.
Idem, Eliza Cornelia Stolting, 1 jaar en 4 m.
Den 13den, Jan Anthonie Muller, zich geschrevende hebbende, Jan Anthonie Muller Jacobzoon, 53 jaren, Echtgenoot van Hendrica Georgina van Balen.
Idem, Wilhelmina Catharina Dorwer, 1 jaar en 3 maanden.

Als levenloos Geboren.

Den 9den, het kind van het Vrouwelijk geslacht van Cicilia Jacoba Tonné.

Binnenlandsche Berigten.

Bij Gouvernements resolutie van den 10 September No. 6, is aan Cornelia Kruin vergund zich voortaan te noemen: *Christina Josephina Cornelia Kruin.*

Bij Gouvernements resolutie van den 13 September No. 2, is aan Elisabeth Marjana Bevallig toegestaan om zich voortaan te noemen: *Elisabeth Marjana de Vries.*

Bij Gouvernements resolutie van den 13 September No. 6, is aan de navolgende personen, voerende den familienaam van Spaarvaam, vergund, om zich voortaan te noemen:

Frederik Christiaan Vallee.
Maria Josephina Vallee.
Amalia Judith Vallee.
Anton Rudolph Vallee.
Charles Hendrik Vallee.

Politie

Uithoofde van te doene herstellingen aan den Koker in de *Domineestraat*, zal de passage aldaar, voor eenigen tijd afgesloten worden.

Advertentiën.

*** Ondertrouwd te *Breda*:
L. C. BERENDS
en
E. A. L. A. DE MAN.
den 4 Augustus 1861.
Eenige Kennisgeving. ( )

Aan den Uitgever van het *Koloniaal Nieuwsblad.*

Heden alhier aangekomen zijnde, las ik in Uw blad van den 13den dezer, Uwe mededeeling betreffende de avary van de Schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, waarbij UEd. onder anderen mededeelt, dat ik eene som van ƒ 200 zoude geëischt hebben, om de brievenmaal mede te nemen; — dit geheel strijdig met de waarheid zijnde, en eene daad die in mijne eigene oogen laag zoude zijn, ware het eene waarheid geweest, beschouw ik Uw berigt als *laster*, en verzoek U in 't vervolg U beter te onderrigten van zaken, die gij aan het publiek wenscht op te dringen.

Paramaribo, den 14 September 1861.
De gezagvoerder van den Nederlandschen schoener Ellen,
W. C. DEKKER. ( )

Tegen GEREED GELD
bij inschrijving te koop van plantaadje *Bleijendaal:*
24 Vaten SUIKER
en p. m. **1600** Gall. **MELASSE;**
op de voorwaarden van verkoop ter inzage liggende ten kantore van Wm HUMPHREYS, alwaar de inschrijvings-billetten worden ingewacht tot Maandag **16 September 1861**, des voormiddags ten *tien* ure. ( )

BEHEERDERS
der plantaadje *Ellen*, bieden bij inschrijving mits het hoogste bod goedgekeurd wordende) te koop aan:
19 VATEN SUIKER
ingevolge voorwaarden ter visie liggende bij het Wees Departement, alwaar de inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot Dingsdag den 17den dezer des middags om 12 uren.
Paramaribo, den 11 September 1861. ( )

Al diegenen welke deugdelijke vorderingen hebben ten laste den Heer E. F. CABELL, Divisie *Heelmeester*, worden uitgenoodigd, hunne blanko rekeningen onder couvert, binnen 14 dagen bij den ondergeteekende in te dienen.
A. H. VAN BORCHAREN qq. ( )

Sociëteit DE VREDE.
ALGEMEENE VERGADERING op *DINGSDAG* den 17den dezer, des avonds ten *half acht* ure.
Huishoudelijke Werkzaamheden.
Verkiezing van een nieuw Bestuur.

Met vergunning van Zijne Excellentie den Gouverneur
MANUEL GARCIA
is voornemens, met zijn bijhebbend Gezelschap, in het Tooneelgebouw THALIA, te geven, voorstellingen van *Verschillende kunsttoeren op het*
Stijve en slappe
KOORD
en wel op MAANDAG den 16den en ZATURDAG den 21n. dezer, des avonds ten *acht* ure, en voor Kinderen op DONDERDAG den 19n., des namiddags ten *half vijf* ure, ingevolge Programmas.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Loge	ƒ 2.50
Balcon	„ 1.50.
Parterre	„ 1.—

Kinderen beneden *twaalf* jaren, halve prijs. ( )

Te Huur:
Het HUIS en ERF gelegen aan de *Zwartenhovenbrugstraat* La. B No. 181.
Adres ter dezer Drukkerij. ( )

C. F. PHILIPS
heeft ontvangen per de laatst gearriveerde schepen:
Een fraai assortiment
BIJOUTERIEN,
waaronder OORKNOPPEN, VINGERRINGEN, Hemdenknoopen.
MEDAILLONS,
CHARRIVARIS, Parures; Heeren en Dames *KETTINGEN*, ARMBANDEN, etc., enz., alles volgens den *laatsten smaak.* ( )

Een klein assortiment
HAVANA SIGAREN,
tegen billijke prijzen,
verkrijgbaar bij
A. C. BOSMANS. ( )

Bark SARANAC!!!
Aangebragt per bovengemeld vaartuig:
Extra *Bakkeljaauw*,
Makreel, *S. F. Blom*,
Beschuit, Mess Spek,
Varkenskoppen,
HAMMEN, BOKKINGS
SMEERKAARSEN, ZEEP, enz., enz.
Voorradig:
HARING, CLEAR en PRIME SPEK, MESS en PRIME VLEESCH, Tobben ZALM, ½ vaten PLATED VLEESCH, enz., enz.
GEBRS. SOESMAN. [ ]

Brik *Frederick Wording!*
Bakkeljaauw, Haring, Makreel, s. f. *BLOM*,
REUZEL in heele en kwart vaten
Bladen Tabak,
CLEAR, MESS en PRIME SPEK MESS en FAMILY VLEESCH in heele, kwart en achtste vaten.
In voorraad:
Extra *O. I. RIJST*,
W. P. Planken, etc. etc.
Te bekomen bij
Gebrs. van Praag.

Gemeld vaartuig zal *MORGEN* naar *Nickerie* vertrekken. — Voor VRACHT of PASSAGE. Adres bij
GEBRs. VAN PRAAG.

Jacob. J. SALOMONS
over het MILITAIR HOSPITAAL
heeft per kapt BOS ontvangen:
Versche PROVISIEN,
***DRANKEN* in soorten,**
Zool- Kalfs- en Verlakt
LEDER,
Peletier's Sigaren in soorten, Extra ROOKTABAK, Zwarte Thee, *Holl. Haring*, Specerijen, Patent-olie, Comp Kaarsen, Eau de Cologne, *uitgezochte dessins Wollen Broekenstoffen en Vestknoopen*, Zijden Dassen en Zijden Heeren HALSDOEKEN, Glacé en Castoren Heeren en Dames HANDSCHOENEN, Extra KOUSEN en SOKKEN 3½ dr., Zijden HOROLOGIE KOORDEN, en meer andere
Goederen. [ ]

Te bekomen bij
E. PINTO:
HAANTJES BIER in manden en in vaten als ook PATENT OLIE à **63** cts. per de 5 en meer kannen.

***Bakkeljaauw* à 4 p.**
Haring en Makreel à ƒ 10,
bij *J. V. BOUGUENON.* ( )

S. DEL CASTILHO,
PHOTOGRAPHIST,
is thans in de gelegenheid
PORTRETTEN
volgens de nieuwste uitvindingen op PAPIER, LEDER, GLAS en IJZER te vervaardigen.
Ook neemt hij bestellingen aan voor Fraaije Portretten op *Visitekaartjes* per douzijn; waartoe hij zich in de gunst van het geacht publiek aanbeveelt. ( )

Naar *Amsterdam!!*
Zal tegen 't laatst dezer maand vertrekken, het barkschip *MARY BROUGHTON*, kapt. W. E. HARRICK. — Voor VRACHT, Adres bij
GEBRs. VAN PRAAG. ( )

DE GROOTSTE GENEESKUNDIGE ONTDEKKING DEZER EEUW.

PERRY'S CORDIAL BALSEM VAN SYRIACUM.

Deze onschatbare medicijn is de wonderbaarste overwinning van de kunst over de natuur; en is voor beide sekse heilzaam. Zij herstelt en vernieuwert de natuurlijke kracht van hen die ten gevolge van een langdurig verblijf in de Kolonien aan uitgemattheid en verval van krachten lijden. Duizenden hebben door het gebruik daarvan hunne gezondheid en krachten herkregen, zoo als onder eede, voor den Lord Majer van Londen en de Aldermen verklaard is.

Prijs 11 sh. per flesch, of vier à voor 33 sh., waardoor men 11 sh. bespaart; en in fl. van 5 p. st. eene besparing gevende van 1 p. 12 sh.

Verkrijgbaar bij R. & L. PERRY & Co. hoofd depôt, No. 19, Bernersstreet, Oxfordstreet, Londen.

Agenten: BARCLAY & Co. 75, Farringdonstreet, Londen. ( )

De Pillen van Holloway
zijn het best werkende middel dat ooit ontdekt is voor leverziekte, welke ziekte allergevaarlijkst is in hare uitwerking; zij ontstelt al de functien van het aangedane ligchaamsdeel en ondermijnt het gestel, waardoor worden voortgebragt koortsen, lusteloosheid, kwijning, vermoeidheid, slapeloosheid, pijn in de zijde, daarenboven wordt het geheele ligchaams gestel zeer verzwakt en het uiteinde is noodlottig, duizende hebben echter dankbaar de groote deugd van deze pillen erkend, daar dezelve den voortgang der ziekte stuiten en den lever in staat van volmaakte gezondheid stellen.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à ƒ 1.½ en ƒ 5.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBL

Verschijnt elken Woensdag.

1861. Woensdag 11 September **No. 37.**

PARAMARIBO.

DE TENTOONSTELLING VAN NIJVERHEID TE HAARLEM.

(*Vervolg*)

Het vaderland der boekdrukkunst wordt in de stad, waar zij het eerst hare stralen uitschoot, waardiglijk vertegenwoordigd. De firma Johs. Enschedé en Zonen leverde eene bijdrage tot de geschiedenis van de typographie, die waarlijk interessant te noemen is. Letterstempels, drukletters en letterproeven, tusschen de jaren 1744 en 1861 in het licht verschenen, brengen den oningewijde niet alleen op de hoogte van de zaak, maar leeren hem ook duidelijk, hoe groote vordering de kunst, vooral in de laatste vijftig jaren, gemaakt heeft. Verder ontmoet men hier platen voor stereotypen druk en allerfraaiste proeven van drukwerk. Een exemplaar der uitgave 64° van de grondwet mag teregt als zoodanig gelden, en den werkman, die uit honderden lijntjes eene afbeelding van het paviljoen te Haarlem zamenstelde, brengen wij ons compliment over het correcte van zijn minutieusen arbeid. Ieder, die met het letterzetten eenigzins van nabij bekend is, weet hoe veel moeite gewoon tabelwerk reeds veroorzaakt; welke zwarigheden moeten er dan niet te overwinnen geweest zijn bij de zamenstelling van zulk een stuk. Van deze plaat is een stereotyp afgietsel en een schoone afdruk voorhanden. — No. 1192 is eene opmerkelijke verzameling boeken, gebonden in verschillende banden, in den stijl der 16e en volgende eeuwen. Deze zijn ten toon gesteld door den heer A. van Rossum, hofboekbinder, te Amsterdam. Gij ziet hier de eerste boeken, zonder eigenlijken rug en met stevige eikenplanken als schutbladen voorzien, kerkboeken met kettingen, de ons welbekende kwartijnen, in perkament gebonden, en de keurige banden der moderne binderij. — De heer IJzerdraad, van 's Gravenhage, levert ons een overzigt van de chromolithografie, in 12 op elkander volgende afdrukken van de steenen, welke tot den kleurendruk worden gebezigd, zeer goed gevonden, om het publiek een denkbeeld te geven van de omslagtigheid en kostbaarheid van dit werk, waarin men het in onze dagen zoo ver gebragt heeft — De heeren Kruseman, van Goor, Noothoven van Goor, Kirberger en anderen hebben exemplaren ingezonden van boekwerken, door hen uitgegeven. Opmerkenswaardig is No. 1182, een exemplaar der toevoeging tot de gezangen bij de waalsche gemeenten in gebruik, als zijnde in goud of brons gedrukt, eenig exemplaar, ingezonden door de hh G van Tyen & Zonen te Amsterdam. Nog begroeten wij met genoegen proeven van natuurdruk, ingezonden door den heer Wilson te Meppel. Kunnen deze proeven nog niet de vergelijking doorstaan met die, welke wij eens gezien hebben van de keizerlijke drukkerij te Weenen, ongetwijfeld zal ook dit vak met der tijd in volkomenheid winnen. Wetenschap en onderwijs hebben bij den natuurdruk even hoog belang als bij photografie en galvanoplastiek, en naarmate de belangstelling rijst in de productie dezer vakken van overgang van industrie tot de beeldende kunsten, naar die mate zullen hare beoefenaars zich bevlijtigen, te voldoen aan hoogere eischen.

De heeren papierfabrijkanten hebben zich op de tentoonstelling niet onbetuigd gelaten. Monsters papier van verschillend formaat en gehalte en tot zeer uiteenloopend gebruik dienende, geven ons een overzigt van den omvang, welken dit vak van industrie nog altoos in Nederland heeft. Wij zien hier, zoowel kardoes en pakpapier als velin- en teekenpapier, ook filtreer-, patroon-, gekleurd-, gemarmerd- en behangselpapier. — De heeren Ehrenfeld en Reeriok, te Kampen, bieden ons papier ter beschouwing aan, uit allerhande vreemdsoortige stoffen vervaardigd. Het stroopapier uit hunne fabrijk is bekend, maar met verbazing zal menigeen hier papier ontmoeten uit hooi, uit dennenaalden, uit zeegras, ja zelfs uit tabakstelen, ledersnippers en turf gefabriceerd. Zoo ziet men, dat nood (duurte van of gebrek aan linnen lompen) leert bidden.

Maar ook in deze zaal kunnen wij niet al te lang verwijlen. Niet onvermeld echter mogen wij laten, dat door dr. J Cohen & Co, te Amsterdam geëxposeerd is plantaardig perkament of perkamentpapier, zeer aan te bevelen voor stukken, door een veelvuldig gebruik aan slijtagie onderhevig; — we vragen uwe attentie nog eene oogenblikken voor die afdrukken van kachetten, die vrij met eene loup mogen bezigtigd worden; — we wijzen u nog als ter loops op die fraai bewerkte statuette, naar het standbeeld van Tollens geboetseerd, op dat overschoone statuair-marmeren ornament (No. 1109), op die beide fraaije koppen op glas geschilderd, en noodigen u uit ons te vergezellen naar de groote zaal No. 9. De weg daarheen leidt ons door een portaal; of liever langs een zwevenden gang, en ook deze is al weder nutte gemaakt tot het plaatsen van voorwerpen. Eenige gasmeters van groote afmeting en fraai gewerkt, — eenige beelden in hout, — ontelbare fleschjes zaad, door den heer Krelage ingezonden, en van denzelfden inzender „voorwerpen van gedroogde bloemen, mossen en grassen, in het etablissement van de inzenders zamengesteld." Derhalve: „verduurzaamde bloemen." Hoe wij het idée vinden? kunstig, maar tegenstrijdig Bloemen, die kinderen der vergankelijkheid bij uitnemendheid, — bestendigd! Zouden wij de bloemen niet te meer beminnen, omdat haar aanzijn zoo kort duurt? Ten minste wil ons het denkbeeld van verduurzaamde bloemen even weinig bevallen als dat van een stereotypen lach Maar de heer Krelage treedt hier op als industriëel, en let zeker minder op het persoonlijk gevoelen van enkelen dan wel op de vraag naar en het verbruik van zijne kunstmatig bestendigde bloemen; en met regt

Thans nog een enkelen blik op die prachtige banier, witte zijde met goud geborduurd, en dan naar de groote zaal No. 9

Bij het binnentreden van zaal No. 9, spiegelt zich onze gestalte af in een kolossalen spiegel met lusters, een sierlijk werkstuk, dat de firma de wed. G. Dorens & Zoon te Amsterdam, eere doet. Om zijne groote afmetingen heeft men dit meubel hier moeten plaatsen, want een blik uit den gang over de zaal (en dat gezigt is werkelijk trotsch) doet zien, dat zij bestemd is voor de voorwerpen van grooten omvang. Dat beeld daarnaast dragende eene kandelabre, — dat beeld met zijne volle, doch zuivere vormen, geeft ons een zeer gunstig denkbeeld omtrent het fabriekaat van den heer van Deun, te Roermond

En waartoe verdringt zich onophoudelijk een drom toeschouwers rondom die weefgetouwen? De heeren Travaglino zijn op het waarlijk gelukkig idée gekomen hier een paar dier werktuigen te plaatsen en daarop, door twee hunner werklieden, een stuk damast, zijde met goud, te doen vervaardigen, en wel op verschillende wijze. Het is dus in het geheel niet vreemd, dat deze wevers gestadig bezoek hebben.

En ziedaar eene vereenvoudigde machine, om leder en andere stoffen te naaijen, zoomen, stikken, boren en rimpelen. Het werktuig is, voor zoover de vereenvoudiging betreft, zijne uitvinding verschuldigd aan den heer Linnaeus, van Dordrecht, en dus inlandsch, — ook wat de fabrijkage betreft. Huivert niet, gij mannen van de naald, bij den blik op dit instrument. Het werk, dat er naast ligt, is goed, — heeft even als alle machinenarbeid, zekere volkomenheid, welke men te vergeefs zoekt aan voorwerpen uit de hand bewerkt; maar daarom zijt gij nog niet overtollig geworden — ook niet, omdat deze machine het tegen verscheidene menschen kan uithouden. Of hebben de boekdrukkerijen het schrijven afgeschaft? Heeft de stoommachine den handenarbeid onnoodig gemaakt? Zijn de pleizierrijtuigen en équipages der aanzienlijken uit de wereld verdwenen, sedert overal spoorweglijnen zijn aangelegd? Het is waar, een tijd van overgang treft in elk vak, voor elken stand enkele individuen; maar elke vordering op de baan der industrie leidt tot welzijn van het algemeen, en inzonderheid van naaimachines verwachten wij voor de massa uitstekende resultaten. Of is het groot getal naaisters en de karige belooning, welke deze menschen toch genieten, geen sprekend bewijs voor de noodzakelijkheid van deze werktuigen?

(*Wordt vervolgd.*)

INGEZONDEN.

Het Beheer en de Maatschappelijke toestand der Volkplanting Suriname.

DOOR

W. E. H. WINKELS.

„Men moet al die stuitende, bekrompene, belachelijke maar steeds noodlottige stelsels bestrijden, die geboren zijn, uit de ontbinding van het gebillijkt natuurregt, op dat er in de latere eeuwen, niet met minachting op ons worde nedergezien."

THIERS

Eens — het is het reeds lang geleden — heb ik trouwhartig maar opregt, met het doel, de Kolonie *Suriname* nuttig te zijn — den LANDVOOGD die *toen* regeerde, onzen ellendigen toestand, eenigzins medegedeeld. — In hoe verre die mededeeling als zoodanig werd beschouwd, of welke opmerking er aan gewijd werd, laat ik daar, — dezelve scheen welkom te zijn, en het heeft mij nooit berouwd ze gegeven te hebben, daar die LANDVOOGD, de overtuiging moest hebben, dat de bedoeling eerlijk, de handeling belangeloos was.

Nu kwam er echter — *niet* zoo lang geleden — eene vraag uit het moederland tot mij en ik dacht, dat de beantwoording van die vraag, niet anders, dan opentlijk mogt geschieden, op dat de volkplanter zelve zien zoude, wat er in den boezem van zijn volksleven huist.

Naast de geschiedenis dezer Kolonie, du ook een blik op haar *beheer* en haar *maatschappelijk huishouden*, geslagen.

Als inleiding, en tot goed begrip van eenige *mannen*, die hier wonen, en wie ik achting toedraag: eene *parabel*.

Er leefde eens een Koning in het Oosten, wiens hoofd helder, wiens hart goed was Vele lotswisselingen, hadden zijn verstand gerijpt, zijne oplettendheid getoetst, doch hem vooral *voorzigtig* gemaakt. Ofschoon ALLAH deze geschenken over zijn geest had uitgestort, de Koning bleef mensch, en gelijk ieder, kleefden ook hem, vele zwakheden aan, die hem wel eens tot dwalen leidden, ten nadeele van zijn volk. — Een dier dwalingen was dat hij in het begrip verkeerde, dat zijn volk gelukkig was; dat zegen, vrede en voorspoed, als gouden hemelstralen, over zijn rijk schitterden; waardoor hij achteloos verzuimde, om nu en dan een blik te slaan in 's volks huishouden. Eene andere dwaling, die voor hem en het volk nog gevaarlijker was, sproot uit zijne voorzigtigheid voort; de *magt*, die de *majesteit* voegt en schoon staat, wist hij in het brandpunt van zijn rang niet te bewaren; maar verdeelde die schoone magt, onder een groot aantal vertrouwelingen, — die hij veronderstelde, met pligtbesef, verstand en ijver bezield, hunne diensten aan het belang van het volk wijdden. — Grootendeels vergistte zich de Vorst in hunne karakters, die onder het schijnsel van zijn Koninklijk oog, geheel *anders* zich voordeden, dan zij waren en zoo was de regering uit zijne handen, in die van zijne vertrouwelingen overgegaan.

Onder die hoop kleine *Koningjes*, die alle als despoten regeerden, leed het volk veel; hunne belangen en regten, werden door dezen verwaarloosd, ja dikwerf gekrenkt en ofschoon het volk zwaar leed, diep zuchtte en tranen onder de geesels agen stortte, de Koning hoorde die zuchten, zag die tranen niet! Of gebeurde het al eens, dat de een of ander zijne geregte klagt, tot aan den voet van zijn troon bragt, dan vermeende de Vorst, dat hij overtuigd mogt wezen, van het pligtbesef, het verstand en den ijver zijner vertrouwelingen, en dan werd de klager, met zijne klagt, tot de *aangeklaagden* terug gezonden. Hierdoor beging de Koning eene groote onregtvaardigheid en misdeed tegen de zending, waartoe ALLAH hem op deze aarde geroepen had.

Het volk verloor hierdoor den *lust*, den *moed* en de *hoop*, en met elken polsslag, ging het rijk al meer en meer ten gronde.

Op zekeren dag, ontmoette de Koning op zijne wandeling, een *Derwisch*, die bij het volk, hoe stil en eenvoudig hij ook leefde, bekend stond van voor geene grooten der aarde te schroomen, noch ooit angstig werd, om de waarheid te spreken; — de rijke ondervinding van dezen man, had hem zoo veel van rangen en standen in de wereld laten zien, dat *hij* in de meeste gevallen, met het oog op den persoon geslagen, die met den rang of stand was bekleed, — van het afschuwlijk menschen-spel walgde — Ook de Vorst, had iets van den *Derwisch* gehoord; een enkelen keer iets goeds, doch, daar de rondborstige, onder de *laaghartigen* van het rijk, groote vijanden had, meestal iets kwaads, want, valsche laster kwam hen *te zeer* te stade, om den Koning niet daardoor tegen hem in te nemen. Doch, zoo als ik zeide, de Koning was goed van hart en, openhartig deelde hij den *Derwisch*, de gekunstelde doch laaghartige poging mede, die

men door laster, van kracht trachtte te maken. Wel kende dus de *Derwisch* die verdoolden, maar hij bekommerde er zich niet om, te meer, daar zij bij ontmoeting met hem, *de oogen neer sloegen of af lieten dwalen.* — De Koning dan, den *Derwisch* ontmoet hebbende, sprak hem aan en verzocht hem, openhartig de waarheid te zeggen, omtrent den toestand van zijn volk en den staat. Dat deed de *Derwisch*, maar die mededeeling gaf den Koning niet veel genoegen, immers, de Vorst moest daaruit veronderstellen, dat *alles* in zijn rijk, *slecht* en *misplaatst* was, en dat hij onder zijne groote menigte begunstigden, vele had, die DOM, ZELFZUCHTIG en GEWETENLOOS, hunne hooge verpligtingen niet vervulden, waardoor de *kern* van het volk, ten val werd gebragt.

Zwak als hij was, zoo als helaas! de meeste Koningen voor degenen die hem vleijen, geloofde hij niet. „*De Derwisch*" dacht de Koning, „*zag zeker uit een droevig oogpunt.*" Het ging immers zoo goed, zoo lief, zoo geregeld om *hem heen.* In zijn paleis, hoorde hij *nooit* zuchten, zag hij *nooit* tranen, *altijd* lachjes en gezigten, die zich als uit ALLAH'S oog terug schenen te spiegelen, want, onder het volk kwam hij niet; naar den beklagenswaardigen toestand, onderzocht hij nooit, dan, door zijne vertrouwelingen en deze, verklaarden dat het volk het goed, *zeer* goed had, doch lieten bij die verklaring er nu en dan, wel eens zijdelings tusschen vloeijen, dat eigenlijk voor de groote staatszorgen, die *hen* drukte, de groote tractementen te klein waren en dan bogen zij daarbij, en betuigden dat de Koning, als de gouden zon, naast ALLAH en zijn profeet stond.

De Koning hoe zeer hij dwaalde, gevoelde zich overtuigd, dat deze edele menschen hem innig lief hadden, en met lijf en ziel, aan het belang des volks en des staats, verknocht waren.

ALLAH had medelijden met dat volk en den bedrogen Koning en zich in de gestalte van een *Santon* herscheppende bood hij den Koning op zekeren dag *een ring* aan, die gevonden was, bij het nageslacht van MOHAMED en groote *kabalistische* waarde bezat — De Koning dankte den heilige, en stak den *ring* aan een der gezalfde vingers, waarmede hij bij ALLAH gezworen had, zijn *kroon* en *troon* door *volks geluk* te vereeren. Doch nauwelijks had hij zulks gedaan, of hij viel dood neder.

Schrik en verslagenheid heerschten er in het paleis. Jammergeschrei onder het volk, want dit had de Koning niet tegenstaande zijne zorgloosheid, toch lief; de vertrouwelingen echter bespotten reeds des Konings daden, vóór dat zijn ligchaam nog koud was, zij begrepen, dat het eigentlijk tijd was van aftreden, want hij had even weinig uitgerigt als de meeste zijner voorgangers, en zijne oplettendheid, was in de laatste dagen van zijn leven, door de al luider wordende klagten, eenigzins opgewekt geworden, zoo dat, ware de Vorst ouder geworden, er eindelijk wel eens een ernstig onderzoek had kunnen plaats vinden. Bekommernis of droefheid was hun echter vreemd. „Hunne betrekkingen," zeide, de een, „kon de aanstaande Koning hun toch niet ontnemen" en „de tractementen" zeide de andere, „konden met een beetje kunst en geslepenheid, nu misschien, wel eens verhoogd worden; men moest nu maar zorg dragen, om in tijds te weten, welke de hoofd, goede en kwade eigenschappen van den nieuwen Vorst waren, dan kon het niet missen, of hij zoude binnen eenigen tijd, even als zijne voorgangers, geheel in hunne handen overgeleverd zijn." Wij zullen hem zeer vleijen, — de moeijelijkheden hem overal uit den weg nemen, kleine nietsbeduidende verbeteringen voorstellen en er ijsselijk veel beweging onder het uitvoeren bij maken. „Maar," viel een ander den spreker in de rede. „In 's hemels naam *zoo* dat zij weêr in het niet loopen, want anders kregen wij te veel werk en het volk zoude door dien kleinen voorspoed, zich te krachtig ontwikkelen."

Zoo onderhandelden zij reeds in de nabijheid van 's Konings lijk, over de toekomst en het lot van het volk, voor welks oog zij zeer droevige gezigten zetten.

Maar de Koning, ofschoon zijn ligchaam daar bewegeloos lag, was niet dood. ALLAH had zijn geest, zijne ziel en de bevatting van zijn denkvermogen toegestaan, het ligchaam te verlaten en rond te waren, ten einde te hooren, te zien, en zich te overtuigen, hoe hij misleid was en daartoe aangedrongen door ALLAH's magt, leerde hij den geheelen rampzaligen toestand van zijn volk kennen, als ook de karakters en handelingen van hen, die hij vertrouwd had en zoo gunstig was geweest. Toen ALLAH wist, dat de Vorst als mensch, genoeg was doorgedrongen in de kennis van het hart zijner onderdanen, ontnam hij den Koning den ring weder, en deze ontwaakte uit zijn schijndood, tot aller verbazing en veler schrik, en goedig als hij was, vergaf hij veel, maar vergat niets, doch nam de regering toen zelf in handen, liet niets van zijne magt ontglippen, zag en onderzocht zelf en eischte bij de striktste regtvaardigheid, de geheele voldoening van ieders pligt; elke partijdigheid, week uit zijn rijk, en op de daden en het huishouden des volks, werd stipt gelet. Hij werd een vader over ieder en spoedig ontwikkelde zich de beschaving in zijn rijk, en de arbeid werd onder de meeste bescherming, welhaast sterk en uitgebreid. Geest, energie en voorspoed bloeiden, en de hoogachting voor de regering werd groot, „want," zeide het volk — „steeds waren *wij* de slaven van hen, die voor *ons* hadden behooren te arbeiden, en die *wij*, met onzen arbeid betaalden, doch nu, laat men ons zien, dat *wij* het zijn, die het rijk uitmaken, dat men om *ons* waakt, zorgt en verbetert, dat het *onze* regten zijn, die men beschermt, en dat men regtvaardig en billijk straft, daar waar die regten verkort of geschonden worden. ALLAH! zegene den Vorst en zijne regering!"

Ziedaar een *parabel* tot inleiding, en nu, tot de zaak zelve. — Alle jaren, zendt de Minister van Kolonien, het verslag van het beheer en den staat der kolonien over het jaar... met den volgenden geleibrief, aan den Heer voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

's Gravenhage den *Januarij* 18

Ik heb de eer bij deze aan U Hoog Welgeboren te doen toekomen bij het art. 60 der Grondwet bedoeld verslag van het beheer en den staat der Kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen over het jaar 18.

N. N.

De Minister van Kolonien,

Onder die kolonien, is nu Suriname ook begrepen en het verslag van haar *beheer en staat*, komt dus ook in handen en onder het oog, van de leden der Tweede Kamer; die er dan met elkander over praten en bijna ieder jaar tot de *conclusie* komen, dat die kolonie van Nederland, zich door GODS zegen in een zeer bloeijenden staat bevindt; dat rust, vrede en voorspoed dáár heerschen en dat allen in het werk wordt gesteld, om het daar nog bestaande oude en verkeerde, zoo spoedig mogelijk uit den weg te ruimen, dat men zich druk bezig houdt, met de ontwerpen van Emancipatie (zie werkzaamheden der Kamers in 1853—54) na te gaan enz., enz., enz.

Gaan wij nu, als regt geaard Nederlander, den ijver na, die steeds onze vaderen, en dus ook 't geslacht daaruitgesproten, voor het belang der plaats en zijne kolonien bezielde, dan bekrimpt ons eenige vrees, voor een onverwachten invoer van zaken, die hoe wenschelijk en door ieder regt geaard Surinaamsch kolonist, van den hemel afgesmeekt wordende in eene huishouding zoude komen, waar nog weinig op zijne plaats staat, waar nog vele kleine voorbereidselen tot ontvangst, gereed moeten gemaakt worden, en waar eigentlijk wel eerst mogt worden schoon gemaakt.

En daarom, deze huishouding bekend gemaakt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 8sten dezer, het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, van Amsterdam.

Den 9den, de Nd. Am. bark *Saranac*, kapt. G. W. Stafford, van Boston.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Anna Maria Henriette*, kapt. Gollards, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Josephina Bernardina*, kapt. Bos, adres bij J. Gisius.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip *Josephina Bernardina*: de Heer J. Rentmeester.

Met het schip *Wilhelmina*: de Heeren Henkelman en Echtgenoot, J. F. W. H. en G. L. Philips en Mejufvrouw Ch. Gaulen.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

De geannonceerde 30 mille pond Cacao, van pl. Caledonia, zijn niet toegewezen.

Binnenlandsche Berigten.

Administrative Policie.

De ingezetenen dezer stad worden met *nadruk* herinnerd aan de inachtneming der verordening voorgeschreven bij de Publicatie van 19|25 November 1828 G. B No. 17, waarbij op verbeurte der daarvoor bepaalde boete, de verpligting aan ieder is opgelegd om in de maand September, de straat langs zijne woning ter breedte van *vijftien* voeten met Schulpen te beleggen.

Paramaribo, den 6 September 1861.

Ten gevolge van het door C. J. Hering gedaan verzoek zijn Brieven van Manumissie verleend geworden aan de slavin Kaatje, geboren in 1812, dochter van Annaatje, bekend gestaan hebbende ten name van plantage Cathrina Sophia.

Zullende gemelde gemanumitteerde voortaan de namen voeren van

Petronella Kaatje Herren.

De Exploiteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 13 September 1861, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De slaven Hendrina, Jacob, Cicilia, Afandé Carolina en Henriette, aankomende Charlotte Relotius.

Paramaribo, den 9 September 1861.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op *HEDEN* den 11den September, 's avonds *half zeven* ure.

Te Huur:

Het HUIS en ERF gelegen aan de *Zwartenhovenbrugstraat* La. B No. 181.

Adres ter dezer Drukkerij.

( )

Gedeputeerden van J. A KROSS, zich noemende leden der Maatschappij *Tot Onderling Nut*, hetgeen zij trouwens niet zijn, hadden hem voor het oog van het publiek beter Geregtvaardigd, door de openlijke mededeeling van den inhoud van het door hen in hunne advertentie van den 7den dezer, in het *Koloniaal Nieuwsblad* No. 108, bedoeld certificaat; hoezeer het steeds waarheid doch vreemd blijft, dat door J. A. KROSS die collecte hoe weinig of hoeveel in bedrag ook, noch aan het bestuur, noch aan de kas, noch elders is verantwoord.

Paramaribo, den 10 September 1861.

Het adviserend lid bij het bestuur der Maatschappij Tot Onderling Nut,

TELLES.

( )

Nieuwe kleine BOKKINGS

á 75 Cts. per kistje.

Te bekomen bij

M. BENJAMINS.

( )

Vergeet mijne *Uijen* niet, zoo ook de *Rijkarwatsen* en *Zweepen*, *Mantels* en *Cloacks* van Wollenstof.

Wegens de slechte betaling mijner DEBITEUREN verpligt zijnde mijne RIJ-AFFAIRE te quitteren, zoo zijn mede te koop:

Eenige *Rij- en Trek-paarden* en *Rijtuigen*

Paramaribo, den 7 September 1861.

J. H. C. WOLFF.

( )

Wordt te koop aangeboden om verkooprekening te sluiten;

Nog eenige vaten van de welbekende heerlijke *Alloa Ale*.

Paramaribo, den 7 September 1861.

D. J. C. O'Ferrall.

[ ]

BOKKINGS à 50 cts. per kistje,

Ordinaire Roodewijn à ƒ 5 bij de 5 douzijn mits à CONTANT.

Verkrijgbaar bij

A. C. BOSMANS.

( )

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.